

מנחות ב

לימא מתניתין דלא כרבי שמעון

רבי שמעון רבי שמעון אומר: כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשירות, ועלו לבעלים לשם חובה. שאין המנחות דומות לזבחים, שהקומץ מחבת לשום מרחשת – מעשיה מוכיחין עליה לשום מחבת, חריבה לשום כלולה – מעשיה מוכיחין עליה לשום חריבה. אבל בזבחים אינו כן, שחיטה אחת לכולן, וזריקה אחת לכולן, וקבלה אחת לכולן.	משנה כל המנחות שנקמצו שלא לשמן – כשירות, אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה, חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות... כיצד לשמן ושלא לשמן – לשם מנחת חוטא ולשם מנחת נדבה.	
כשרה ועתה לבעלים לשם חובה	כשרה ולא עלתה לבעלים לשם חובה	הסתירה – מנחה שלא לשמה
קומץ מחבת לשום מרחשת במנא קא מחשב ומחשבה במנא לא פסלה בשינוי קודש (מעשיה מוכיחים)	קומץ מנחת מחבת לשום מנחת מרחשת במנחה דפסלה בה מחשבה	פתרון רב אשי
	בשינוי בעלים (אין מעשיה מוכיחים) דחייה: "כיצד לשמן ושלא לשמן – לשום מנחת חוטא ולשום מנחת נדבה!" ולא שינוי בעלים	לפי פתרון רבה לא מסתדר
מנחה לשום מנחה	מנחה לשום זבח דחייה: הא מתניתין מנחה לשום מנחה היא, דקתני: "שלא לשמן ולשמן – לשם מנחת נדבה לשם מנחת חוטא."	לפי פתרון רבא לא מסתדר
מסקנה אלא לרבה ורבא מחוורתא מתניתין דלא כרבי שמעון.		

סתירה בדברי ר' שמעון

ברייתא 2 רבי שמעון אומר: "קדש קדש ה'א כחכא pekol" – יש מהן כחטאת, ויש מהן כאשם. מנחת חוטא הרי היא כחטאת, לפיכך קמצה שלא לשמה – פסולה כחטאת; מנחת נדבה הרי היא כאשם, לפיכך קמצה שלא לשמה – כשירה. וכאשם – מה אשם כשר ואינו מרצה, אף מנחת נדבה כשירה ואינה מרצה.	ברייתא 1 רבי שמעון אומר: כל המנחות שנקמצו שלא לשמן כשירות, ועלו לבעלים לשם חובה. שאין המנחות דומות לזבחים, שהקומץ מחבת לשום מרחשת – מעשיה מוכיחין עליה לשום מחבת, חריבה לשום כלולה – מעשיה מוכיחין עליה לשום חריבה. אבל בזבחים אינו כן, שחיטה אחת לכולן, וזריקה אחת לכולן, וקבלה אחת לכולן.	
כשרה אבל לא עלתה לבעלים לשם חובה	כשרה ועלתה לבעלים לשם חובה	הסתירה – מנחה שלא לשמה
בשינוי בעלים (אין מעשיה מוכיחים) קושי (אבי): מכדי מחשבה דפסל רחמנא הקישא היא (מאשם), מה לי שינוי קודש, מה לי שינוי בעלים?	בשינוי קודש (מעשיה מוכיחים)	פתרון רבה
תירוץ: מעשיה מוכיחין דקאמר רבי שמעון, סברא היא, דרבי שמעון דריש טעמא דקרא. מחשבה דלא מינכרא – פסל רחמנא, מחשבה דמינכרא – לא פסל רחמנא.		
קומץ מנחה לשום זבח ("וזאת תורת המנחה וזבח" לא כתיב)	קומץ מנחה לשום מנחה (ולא תורת האנחה – תורה אחת לכל המנחות)	פתרון רבא
קומץ מנחת מחבת לשום מנחת מרחשת במנחה דפסלה בה מחשבה	קומץ מחבת לשום מרחשת במנא קא מחשב ומחשבה במנא לא פסלה	פתרון רב אשי

קושיות על פתרונו של רבה :

קושי 1 : אלא מעתה, עולת העוף שמלקה למעלה משום חטאת העוף, תרצה? מעשיה מוכיחין עליה דעולת העוף היא, דאי חטאת העוף היא – למטה הוי עבד לה.
תירוץ : אטו חטאת העוף למעלה מי ליתא? האמר מר : מליקה בכל מקום במזבח כשרה!

קושי 2 : עולת העוף שמיצה דמה למעלה לשם חטאת העוף תרצה, מעשיה מוכיחין עליה דעולת העוף היא, דאי חטאת העוף היא – למטה הוה עבד לה הזאה.
תירוץ : אמרי : דילמא מיצוי דבתר הזאה הוא, דאמר מר : מיצה דמה בכל מקום במזבח כשירה.

